

**SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS**

Brussel, 13/05/2026

**PROTOCOL NR. 295 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:**

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling
2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 7 MEI 2026

over

het **Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter OOC
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. dhr. Hans BONTE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

en **het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Griet MATHIEU, directeur POV

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026**

POV geeft een protocol van akkoord voor de besparingen, omdat op onze vraag de besparing wordt verdeeld over zowel primaire als secundaire processen. We betreuren evenwel dat – tijdens besparingen - onderwijsmiddelen worden verschoven naar subsidies aan taalversterkende initiatieven.

De bovenvermelde afvaardiging van de overheid

en **het Christelijk Onderwijzersverbond**, vertegenwoordigd door

- Mevr. Hilde Lavrysen, adjunct-algemeen secretaris, COV

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026**

Het COV geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het voorontwerp van programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026.

Extra werkingsbudget kleuteronderwijs

Het COV waardeert dat de overheid extra middelen voorziet in functie van de implementatie van de minimumdoelen in het kleuteronderwijs.

Deze vernieuwing vraagt effectief bijkomende professionalisering van de kleuteronderwijzers.

Het extra budget helpt om de kost van deze bijscholing te dragen. Dit belet echter niet dat de kleuteronderwijzers zo goed als geen ruimte hebben in hun kernopdracht om te professionaliseren. Het COV herhaalt dan ook zijn vraag om voor het personeel van het basisonderwijs 2 lesuren tijd vrij te maken in de hoofdopdracht om aan continue professionalisering te kunnen werken.

Door de vernieuwing is er ook nood aan nieuw didactisch materiaal in het kleuteronderwijs.

Of aan beide doelstellingen, professionalisering en didactisch materiaal, op een voldoende wijze zal kunnen tegemoetgekomen worden met de voorziene middelen, zal zeker een grote uitdaging zijn voor de kleuterscholen.

Subsidies voor taalversterkende initiatieven

Het COV erkent dat er goede initiatieven kunnen opgezet worden die bijdragen aan de versterking van de taalvaardigheid Nederlands bij kinderen en jongeren in domeinen die aansluiten bij de onderwijscontext.

Het COV is wel van mening dat de middelen ter ondersteuning van dergelijke initiatieven niet enkel uit de onderwijsbegroting moeten geput worden. Ook de andere beleidsdomeinen waarin de initiatieven zich bevinden, Cultuur, Jeugd, Welzijn zouden hiervoor een bijdrage moeten leveren.

Het COV herneemt zijn vraag om in het kader van versterking van het taalonderwijs in te zetten op taal in de opleidingen kinderverzorger om de kwaliteit van de talige interacties in het kleuteronderwijs te versterken. Deze middelen zouden ook daarvoor moeten kunnen worden ingezet.

Besparingen secundair onderwijs

Het COV betreurt dat moet bespaard worden maar erkent dat de overheid gezocht heeft naar een evenwichtige verdeling van de besparingen tussen de middelen voor het primair proces en deze voor de secundaire processen. Het voorstel van de schoolbestuurorganisaties om als alternatief de middelen voor inductie voor startende leraren een jaar uit te stellen, lijkt dit evenwicht te verstoren en is daarom niet aangewezen.

De afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul BUYCK, coördinator OKO

- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Christelijke Onderwijscentrale, vertegenwoordigd door:

Dhr. Joeri MEYNEN, nationaal secretaris COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde **Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026**

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van bovengenoemd decreet.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan niet akkoord om de volgende redenen:

Artikel 14 schrapt de decretale basis voor de koepelsubsidie voor de DBFM-ondersteuning voor DBFM Scholen van Morgen. Dit betekent dat de onderwijsverstrekkers die koepelsubsidie voor de resterende periode van DBFM Scholen van Morgen verliezen, maar de ondersteuning van de leden

kan niet worden teruggedraaid en blijft noodzakelijk gezien de complexiteit van de dossiers. Hiermee wordt een belofte van ondersteuning van onze besturen met een DBFM-project in het programma Scholen van Morgen tot het einde van het DBFM-contract, ongedaan gemaakt. Katholiek Onderwijs Vlaanderen beschouwt dit als een eenzijdige wijziging van een overeenkomst, die decretaal verankerd is.

Artikel 17 schrapte het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan nooit akkoord gaan met de keuze van de Vlaamse Regering om in de legislatuur 2024-2029 een besparing door te voeren van 100 miljoen euro op de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken en 159 miljoen euro op kruissnelheid in het secundair onderwijs. Deze besparingen staan haaks op de toenemende uitdagingen waarmee onderwijs in Vlaanderen wordt geconfronteerd en zal op termijn een remmende factor zijn voor de welvaart van Vlaanderen en nefast voor de werking van de scholen en de kwaliteit van onderwijs.

Het geheel van de besparingen in casu de afschaffing van de forfaitaire enveloppe, de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken, de besparingen op de uren vervolgschoolcoaching en de aftopping van de degressiviteit zet de duurzame werking van de secundaire scholen op losse schroeven en heeft sowieso een impact op de kwaliteit van onderwijs en onze leerlingen.

De schrapping van de forfaitaire enveloppe legt een zware hypotheek op de werking van de scholengemeenschappen omdat o.a. de coördinerend directeur op basis van deze enveloppe wordt vrijgemaakt. Scholengemeenschappen delen expertise, organiseren ondersteuning en ontlasten scholen in het kader van de secundaire processen. Deze secundaire processen komen hierdoor nog meer onder druk te staan. Bovendien werken de besparingen op de uren voor de levensbeschouwelijke vakken en de aftopping van de degressiviteit door op de grootte van de globale puntenenveloppe. Samen met de besparingen door de afschaffing van de forfaitaire enveloppe betekent dit een reductie van meer dan 3,5 % op deze globale puntenenveloppe. Door deze reductie komen in scholen en schoolbesturen de secundaire processen, die alsmatig toenemen en steeds complexer worden, in het gedrang. Europese aanbestedingen, overheidsopdrachten, fiscaliteit, vzw-regelgeving, fietslease, GDPR, preventie en veiligheid, re-integratie, loontransparantie, toenemende juridisering zijn nog maar een kleine greep uit de vele dossiers waaraan scholen en schoolbesturen tegemoet moeten komen.

De overheid geeft geen gevolg aan de expliciete vraag van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de scholen om niet in te grijpen in secundaire processen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen vraagt met aandrang om te zoeken naar alternatieve besparingen voor de besparing op de forfaitaire puntenenveloppe en doet hierbij 2 voorstellen:

In eerste orde stelt Katholiek Onderwijs Vlaanderen voor om de nieuwe maatregelen in het kader van inductie in het secundair onderwijs niet in haar volledigheid uit te rollen. De onvolledige uitrol zou de beoogde besparing van 13,2 miljoen euro volledig kunnen compenseren.

In tweede en ondergeschikte orde, indien het voorstel over inductie niet haalbaar blijkt, stelt Katholiek Onderwijs Vlaanderen om de besparing op de scholengemeenschappen te spreiden over de forfaitaire enveloppe en de 20 000 uren-leraar zodat elke scholengemeenschap met de forfaitaire enveloppe minstens een coördinerend directeur kan vrijmaken.

Tot slot moeten we als Katholiek Onderwijs Vlaanderen andermaal vaststellen dat de overheid in gebreke blijft om de nieuwe regelgeving voor het paasreces tot in de scholen te brengen. Gevolg is dat scholen in voortdurende onzekerheid leven van hoe 1 september er zal uitzien: welke en hoeveel middelen, wanneer kan de opmaak van de personeelspuzzel opgestart worden... Dit maakt de organiseerbaarheid met de vele procedures die hierbij nog dienen doorlopen te worden, zowel logistiek als in de scholen zelf, onmogelijk.

Artikel 12: Wat de asielmiddelen voor het volwassenonderwijs betreft vraagt Katholiek Onderwijs Vlaanderen met aandrang om deze middelen te indexeren en op recurrente wijze op te nemen in de financiering. Door het huidige mechanisme leveren deze middelen geen financieringspunten op in het kader van de financiering van het vwo.

OKO geeft een protocol van niet akkoord bij het Voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026.

OKO betreurt de impact van de financiële optimalisatie die de overheid koppelt aan de flexibilisering van de levensbeschouwelijke vakken. OKO had op basis van het regeerakkoord niet verwacht dat de aanpassing rond de levensbeschouwelijke vakken een impact zou hebben op het vrij onderwijs in het algemeen maar ook op het basisonderwijs in het bijzonder. Scholen zetten nu al bijkomende uren in voor het verzorgen van het levensbeschouwelijk onderwijs.

De vermindering met twee derde van de middelen voor de vervolgcoaching in het kader van Onthaalonderwijs voor Anderstalige Nieuwkomers is niet in verhouding omdat deze besparing één van de meest kwetsbare groepen in het secundair onderwijs treft.

De vermindering met tien procent van het aantal uren-leraar dat toegekend wordt op basis van degressiviteit in het secundair onderwijs betekent niet alleen een rechtstreekse afslanking van het lerarenkorps maar doet op het niveau van de scholengemeenschappen ook de globale puntenenveloppe krimpen, zodat er ook op het niveau van de secundaire processen ingeboet wordt.

OKO gaat niet akkoord met de keuze om een besparing door te voeren van 100 miljoen euro op de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken in het secundair onderwijs.

Het geheel van de besparingen in casu de afschaffing van de forfaitaire puntenenveloppe, de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken, de besparingen op de uren vervolgschoolcoaching en de aftopping van de degressiviteit zet de duurzame werking van de secundaire scholen op losse schroeven en heeft sowieso een impact op de kwaliteit van onderwijs en onze leerlingen. Dit weegt des te sterker door in kleine scholen.

De schrapping van het forfaitair gedeelte van de globale puntenenveloppe legt een zware hypotheek op de werking van de scholengemeenschappen omdat o.a. de coördinerend directeur op basis van deze enveloppe wordt vrijgemaakt. Scholengemeenschappen delen expertise, organiseren ondersteuning en ontzorgen scholen in het kader van de secundaire processen. Deze secundaire processen komen hierdoor nog meer onder druk te staan. Bovendien werken de besparingen op de uren voor de levensbeschouwelijke vakken en de aftopping van de degressiviteit door op de grootte van de globale puntenenveloppe. Samen met de besparingen door de afschaffing van de forfaitaire enveloppe betekent dit een reductie van meer dan 3,5 % op deze globale puntenenveloppe. Door deze reductie komen in scholen en schoolbesturen de secundaire processen, die alsmat toenemen en steeds complexer worden, in het gedrang.

OKO vraagt om te zoeken naar alternatieve besparingen voor de besparing op de forfaitaire puntenenveloppe en doet hierbij 2 voorstellen:

In eerste orde stelt OKO voor om de nieuwe maatregelen in het kader van inductie in het secundair onderwijs niet in haar volledigheid uit te rollen. De onvolledige uitrol zou de beoogde besparing van 13,2 miljoen euro volledig kunnen compenseren.

In tweede en ondergeschikte orde, indien het voorstel over inductie niet haalbaar blijkt, stelt OKO voor om de besparing op de scholengemeenschappen te spreiden over de forfaitaire

enveloppe en de 20 000 uren-leraar zodat elke scholengemeenschap met de forfaitaire enveloppe minstens een coördinerend directeur kan vrijmaken.

Tot slot betreurt OKO dat de overheid er niet in slaagt om de nieuwe regelgeving voor het paasreces tot in de scholen te brengen. Gevolg is dat scholen in voortdurende onzekerheid leven van hoe 1 september er zal uitzien: welke en hoeveel middelen, wanneer kan de opmaak van de personeelspuzzel opgestart worden... Dit maakt de organiseerbaarheid met de vele procedures die hierbij nog dienen doorlopen te worden, zowel legistiek als in de scholen zelf, onmogelijk.

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026.

In dit Programmadecreet gaat uiteraard een belangrijke aandacht naar de besparingsmaatregelen voor het secundair onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs stelt in dat verband op prijs dat de Vlaamse Regering gezocht heeft naar maatregelen om het bedrag dat op het secundair onderwijs moet bespaard worden, lager te houden dan initieel was voorzien in het Centenboekje. Desalniettemin blijft het Gemeenschapsonderwijs - evident - bij haar principiële standpunt dat besparen op onderwijs contraproductief is.

Meer concreet willen we de volgende punten benadrukken:

- ° Met betrekking tot artikel 12 - de **aanpassing NT2-asielmiddelen** in het volwassenenonderwijs - betreuren we uiteraard de besparing en herhalen we nadrukkelijk onze vraag naar het structureel maken van deze asielmiddelen.
- ° Met betrekking tot artikel 13 - subsidies voor **taalversterkende initiatieven** - betreurt het Gemeenschapsonderwijs dat er, tegelijk met besparingen in onderwijs, onderwijsmiddelen doorgeschoven zullen worden naar andere beleidsdomeinen. We vellen hiermee evenwel geen oordeel over de meerwaarde van taalinitiatieven die zich buiten het beleidsdomein onderwijs situeren. Bovendien blijkt niet eenduidig uit voorliggend voorontwerp van programmadecreet of er met elke, door de Vlaamse regering geselecteerde organisatie een beheersovereenkomst afgesloten zal worden. Voor het Gemeenschapsonderwijs is dit een evidentie aangezien het toch kostbare onderwijsmiddelen zijn die via subsidiëring naar organisaties buiten onderwijs zullen vloeien. Wanneer – terecht - accountability van gefinancierde en gesubsidieerde onderwijsactoren wordt verwacht, dan ook van andere actoren buiten onderwijs die onderwijsmiddelen zullen ontvangen.
- ° Met betrekking tot artikel 14 – **infrastructuur** – willen we er nadrukkelijk op wijzen dat, ook al zijn dit projecten die al in gebruik zijn genomen, er een personeelsinzet omwille van nazorg noodzakelijk blijft. We begrijpen dan ook niet waarom hierop een besparing wordt doorgevoerd.
- ° Met betrekking tot artikel 16 - **extra werkingsbudget** voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal **in het kleuteronderwijs** ter ondersteuning van de implementatie van minimumdoelen in het kleuteronderwijs - waardeert het Gemeenschapsonderwijs dat er, jammer genoeg slechts eenmalig, bijkomende middelen ter beschikking worden gesteld ter ondersteuning van de implementatie van de minimumdoelen in het kleuteronderwijs. Echter merken we op dat, door bij de berekeningswijze de eerste schooldag van februari als teldatum te hanteren, scholen in programmatie verstoken zullen blijven van deze middelen aangezien zij tellen op de eerste schooldag van oktober. We vragen nadrukkelijk deze passage aan te passen om ook deze scholen het extra werkingsbudget te kunnen toekennen.

° Met betrekking tot artikels 17 en 18 - het **schrappen van het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe** - herhalen we onze waardering voor de inspanningen die de overheid heeft gedaan om het effectief te realiseren besparingsbedrag voor het secundair onderwijs zo beperkt mogelijk te houden. Niettemin verwijzen we naar ons protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van besluit bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs.

Daarin verwezen we reeds naar de effecten van de andere besparingsmaatregelen op de globale puntenenveloppe: *“Niet alleen zorgt een lager pakket uren-leraar voor scholen voor organisatorische moeilijkheden, maar heeft dit ook een impact op de berekening/grootte van de globale puntenenveloppe. Dit rimpeleffect heeft tot gevolg dat het verlagen van de degressieve schijven tot een dubbele besparing leidt, nl. op uren-leraar (het primaire proces) én op de globale puntenenveloppe (het secundaire proces). Wat dit laatste betreft heeft de Vlaamse regering ook nog beslist om het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe te schrappen, nl. als onderdeel van de directe besparingen in het secundair onderwijs. En ten derde hebben de nieuwe klassplitsingsnormen LBV eveneens een negatief effect op de berekening/grootte van de globale puntenenveloppe. De globale puntenenveloppe passeert dus drie keer langs de besparingskassa. De globale puntenenveloppe is echter van groot belang voor de secundaire processen die op hun beurt jaar na jaar toenemen in omvang, complexiteit en belang. Deze processen zijn nodig om onderwijs en scholen te kunnen organiseren én om directies en leerkrachten zo maximaal mogelijk te kunnen laten focussen op hun kerntaak, nl. onderwijs van hoge kwaliteit verstrekken. Deze besparingsmaatregelen hebben een grote impact op de organisatie van het primaire proces en van de secundaire processen.”*

In dit protocol wil het Gemeenschapsonderwijs opnieuw nadrukkelijk wijzen op het rimpeleffect dat andere besparingsmaatregelen hebben op de globale puntenenveloppe. De vermindering van de degressieve schijven én de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken zorgen al voor een daling van de GPE en met dit voorontwerp van programmadecreet wordt daarbovenop een volledige poot van de globale puntenenveloppe weggenomen. Dit heeft een enorme impact op de secundaire processen. Deze secundaire processen zijn niet alleen nodig om een school te organiseren en om directies/leerkrachten te ontlasten ten behoeve van hun kerntaken, maar worden ook steeds belangrijker, complexer en omvangrijker. Hierdoor zijn ook steeds meer specifieke en gespecialiseerde profielen nodig om deze processen kwaliteitsvol en volgens de Europese, federale of regionale regelgeving uit te voeren. Door disproportioneel te besparen op de secundaire processen gaan deze processen dus niet verminderen of verdwijnen en gaan scholen/schoolbesturen zich genoodzaakt zien om hiervoor nog meer te putten uit de financieringsbronnen voor de primaire processen. Kortom, zowel primaire als secundaire processen worden getroffen, hetgeen het Gemeenschapsonderwijs niet voor ogen heeft.

Het Gemeenschapsonderwijs stelt daarom in eerste lijn voor om de voorliggende besparing op het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe te schrappen en om het vooropgestelde besparingsbedrag te realiseren door de voorziene maatregelen met betrekking tot inductie uit te stellen. Bij inductie gaat het immers om middelen die nog moeten uitgegeven worden en gaat om een beperkte doelgroep; een doelgroep die trouwens volledig binnen de geest van inductie onder de geldende bepalingen en middelen inzake aanvangsbegeleiding valt. In tweede lijn stellen we voor om het voorziene besparingsbedrag op de globale puntenenveloppe te halveren en om de andere

helpt van het besparingsbedrag te realiseren via de bestaande 20.000 uren scholengemeenschap.

Besluitend: de combinatie van deze directe besparingsmaatregel, met de rimpeleffecten van de besparing op de degressieve schijven en van de besparing op de levensbeschouwelijke vakken, zorgt voor een driedubbele impact op de globale puntenenveloppe. Dit is een disproportionele impact op de secundaire processen die nodig zijn om onderwijs te organiseren en om directies/leraren te ontlasten zodat zij zich kunnen focussen op hun kerntaken. Daarom ziet het Gemeenschapsonderwijs zich genoodzaakt om een protocol van niet-akkoord neer te leggen.

OVSG geeft een protocol van niet akkoord bij het Voorontwerp van Decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026

Aanpassingen NT2 – middelen in het volwassenenonderwijs

In het centenboekje is een extra inkomst van 50 miljoen euro per jaar ingeschreven bij de inschrijvingsgelden van het volwassenenonderwijs, en daartoe werden die verhoogd. Het optrekken van de tarieven heeft niet tot het verwachte resultaat geleid zodat er bijkomend moet worden bespaard. De hier gerealiseerde besparing wordt gevormd door het niet toekennen van middelen, terwijl jaarlijks asielmiddelen toegekend worden om tegemoet te komen aan de vraag naar bijkomende NT2-opleidingen als een gevolg van de instroom van vluchtelingen in een inburgeringstraject. In het programmadecreet werd de toekenning van asielmiddelen nochtans voorzien. Voor OVSG moet er dan ook een structurele financiering en verankering voor NT2 en asielmiddelen worden voorzien. Deze precariteit, het al dan niet jaarlijks toekennen, verhindert een voorspelbaar beleid.

Subsidies taalversterkende initiatieven

Fundamenteel heeft OVSG een bezwaar om middelen ten laste van de onderwijsbegroting toe te kennen aan initiatieven buiten onderwijs. OVSG kan niet akkoord gaan met deze beleidskeuze. Middelen voorzien voor onderwijs moeten binnen dit beleidsdomein blijven wanneer het zelf getroffen wordt door besparingen.

Wijziging aan de begeleidende maatregelen bij het decreet betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur

OVSG kan niet akkoord gaan met de schrapping van de middelen. Decretaal is voorzien dat onderwijskoepels algemeen informeren en individueel schoolbesturen begeleiden. Ook moeten ze zich ertoe verbinden om de inrichtende machten te informeren, sensibiliseren en te ondersteunen in het kader van de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. Ze organiseren hiervoor informatiesessies, overleg, bieden bijstand, en zorgen voor een constructieve samenwerking met de DBFM-vennootschap en AGIO, zoals omschreven in artikel 43 Decreet 7 juli 2007 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. Voor deze taken moet een adequate financiering blijvend worden voorzien.

Extra werkingsbudget voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs ter ondersteuning van de implementatie van minimumdoelen in het kleuteronderwijs

OVSG waardeert dat er extra budget wordt voorzien. OVSG vraagt dat scholen in programmatie mee voorzien worden bij de toekenning.

Besparingen secundair onderwijs

In de voorgestelde besparing wordt het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe geschrapt. OVSG wenst alternatief voor te stellen om de middelen voorzien voor inductie-eenheden voor 2026 te gebruiken. Bij gebreke hieraan stelt OVSG vervolgens voor om slechts een deel op de forfaitaire puntenenveloppe en een deel op 20.000 lestijden scholengemeenschap te besparen. OVSG blijft voorts bezorgd omtrent de algehele besparingen die in het bijzonder het secundair onderwijs treft, zoals onder meer de besparing omtrent de vervolgcoaches. Ex-OKAN leerlingen zijn kwetsbaar en wanneer ze de overstap naar het regulier onderwijs maken vervullen de vervolgcoaches een belangrijke taak.

Ondanks de waardering voor een extra injectie van middelen voor het basisonderwijs kan OVSG niet akkoord gaan met de voorgestelde besparingen en geeft daarom voor het geheel een protocol van niet akkoord.

ACOD Onderwijs geeft een protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing

De maatregelen in dit programmadecreet – een combinatie van nieuwe besparingen, subsidies en een eenmalig werkingsbudget – getuigen van een visie en logica waarin ACOD Onderwijs zich fundamenteel niet kan vinden.

Het Vlaamse onderwijs kampt vandaag met een historisch lerarentekort, een torenhoge werkdruk en een structureel gebrek aan personeel om de uitdagingen op de werkvloer op te vangen. Scholen draaien al jaren op het engagement en de goodwill van hun personeel. In plaats van daarin te investeren, kiest de Vlaamse Regering er opnieuw voor om te besparen op onderwijs. Dat is geen neutrale beleidskeuze, maar een bewuste politieke keuze waarvan leerlingen, leraren en scholen dagelijks de gevolgen zullen dragen..

Besparing op NT2-asielmiddelen

ACOD Onderwijs verzet zich tegen de systematische afbouw van de NT2-asielmiddelen, nu zelfs met met meer dan de helft t.o.v. de voorziene middelen in 2026. Dit zal betekenen dat er vanaf september geen middelen meer over zijn om te gebruiken voor de rest van 2026.

De centra voor volwassenenonderwijs vragen al jaren om deze middelen structureel te verankeren zodat zij een duurzaam en kwaliteitsvol aanbod kunnen uitbouwen. In plaats daarvan bouwt de Vlaamse Regering nu de middelen af.

Net deze middelen maken het mogelijk om (jong)volwassenen snel Nederlands te leren en volwaardig te laten deelnemen aan de samenleving. Besparen op taalonderwijs voor kwetsbare groepen is niet alleen kortzichtig, maar ook maatschappelijk onverantwoord. Wie integratie belangrijk vindt, investeert in taalonderwijs in plaats van het af te bouwen.

Deze beslissing treft opnieuw de meest kwetsbaren het hardst. Dat is een maatschappelijke keuze waar ACOD Onderwijs zich resoluut tegen verzet.

Subsidies voor taalversterkende initiatieven

In een context waarin scholen geconfronteerd worden met besparingen die rechtstreeks raken aan hun kerntaak, is het onbegrijpelijk dat 12 miljoen euro onderwijsmiddelen wordt vrijgemaakt voor initiatieven die zich op het snijvlak van of buiten de schoolcontext situeren.

Hoe waardevol sommige van die initiatieven ook kunnen zijn, de prioriteiten van deze regering zitten fundamenteel verkeerd. Terwijl scholen personeel tekortkomen, klassen groter worden en de ondersteuning afneemt, vloeien middelen weg naar externe organisaties en projecten.

Onderwijsmiddelen moeten in de eerste plaats terechtkomen in het onderwijs zelf: bij leerlingen, leraren en schoolteams. Daarom vragen wij met aandrang om deze subsidies niet toe te kennen en de middelen structureel te investeren in de versterking van scholen en hun personeel.

Eenmalige toekenning van werkingsbudget aan het kleuteronderwijs

Het extra werkingsbudget wordt voorzien voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal. Beide zijn absoluut noodzakelijk om de nieuwe minimumdoelen kwaliteitsvol te kunnen realiseren. De nieuwe minimumdoelen betekenen immers niet alleen een inhoudelijke hervorming, maar vragen ook bijkomende investeringen in klasinrichting, materialen en ondersteuning van lerarenteams.

Omdat beide pijlers cruciaal zijn, pleiten wij ervoor het budget expliciet op te splitsen in een deel voor materiaal en een deel voor professionalisering. Zo wordt vermeden dat scholen noodgedwongen keuzes moeten maken tussen investeren in hun personeel of investeren in hun klaswerking en garandeert het een inzet op beide aspecten.

Schrappen van het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs

De besparing van meer dan 13 miljoen euro wordt gerealiseerd via de globale puntenenveloppe. Via die puntenenveloppe worden personeelsleden aangeworven voor essentiële taken binnen de secundaire processen, zoals boekhouding, preventie, veiligheid en gebouwbeheer.

De regering probeert deze maatregel voor te stellen alsof de impact beperkt blijft tot ondersteunende functies en de klasvloer buiten schot blijft. Dat is misleidend.

De taken verdwijnen immers niet. Scholen zullen deze personeelsleden opnieuw moeten aanstellen, maar dan via hun lestijdenpakket. De gevolgen zijn dus bijzonder concreet: grotere klassen, minder begeleiding van leerlingen, minder ondersteuning van leraren en een verdere verhoging van de werkdruk. Met andere woorden: deze besparing wordt rechtstreeks doorgeschoven naar leerlingen en schoolteams.

ACOD Onderwijs vraagt met aandrang om deze besparing te schrappen. Tegelijk verzetten wij ons tegen zogenaamde alternatieven waarbij andere cruciale onderwijsmaatregelen worden opgeofferd, zoals de voorziene inductie-uren voor startende leraren. Net die maatregelen zijn noodzakelijk om de uitstroom van jonge leraren tegen te gaan.

Tot slot willen wij benadrukken dat de Vlaamse Regering al jaren – weliswaar onbedoeld – bespaart op onderwijs door het structurele lerarentekort.

Op vandaag, 12 mei 2026, noteert de VDAB 285 niet-ingevulde vacatures voor onderwijzers in het basisonderwijs en 1.029 niet-ingevulde vacatures voor leraren in het secundair onderwijs.

Een berekening op basis van de laagste salarisschaal en nul jaar anciënniteit toont aan dat de Vlaamse Regering deze maand alleen al minstens 4.157.167 euro niet uitgeeft aan onderwijs door openstaande vacatures niet ingevuld te krijgen. Dit schooljaar zou dat dus grofweg kunnen oplopen tot naar schatting 40 miljoen euro...is dat nog niet voldoende besparing?

Terwijl scholen kreunen onder personeelstekorten en de onderwijskwaliteit daardoor onder druk staat, blijft de regering bijkomende besparingen opleggen.

Onderwijs verdient investeringen, geen verdere afbraak.

COC geeft een protocol van niet akkoord bij het voorontwerp van Decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026.

Eerst en vooral zijn we het principiële en fundamentele oneens met besparingen op onderwijs. Als onderwijs de motor is van de Vlaamse welvaart, dan mogen en moeten daar recurrente, substantiële middelen tegenover staan. Toch wordt het Vlaamse onderwijs al tiental(ler) jaren getroffen door besparingen die blijvend doorwegen in de werking voor het personeel, voor de scholen, centra en instellingen, waardoor steeds meer ingrepen in de middelen moeilijk te verteren zijn.

Daarnaast hekelt COC de manier waarop de sociale partners ook rond dit voorontwerp van decreet rond de tafel worden gebracht. Tussen het ogenblik van het ter beschikking stellen van decreetteksten en het begin van de onderhandelingen zat er minder dan 48 uur tijd. Deze manier van werken verhindert een gedragen, constructief sociaal overleg met raadpleging van de achterban en gaat in tegen alle bestaande afspraken, formele en informele.

In afdeling 2 worden de NT2-asielmiddelen in het volwassenenonderwijs aangepast. Op minder dan een half jaar tijd beslist eenzelfde Vlaamse regering om 56% minder middelen toe te kennen dan eerst begroot, onderhandeld en toegekend. Dit soort arbitraire ingrepen maakt een stabiele planning in onderwijs onmogelijk en wekt weinig vertrouwen wat een congruent beleid betreft. COC vraagt dan ook nogmaals om de NT2-asielmiddelen in het volwassenenonderwijs structureel toe te kennen, om deze middelen per schooljaar eerder dan per kalenderjaar te voorzien en, mede verwijzend naar het VLOR-advies, om het overleg rond asielbeleid met actoren uit verschillende beleidsdomeinen opnieuw op te starten.

Afdeling 3 kent subsidies toe voor taalversterkende initiatieven. COC waardeert de inspanningen van de Vlaamse regering om de taalvaardigheid Nederlands bij kinderen en jongeren te versterken. Dat er echter in tijden van verregaande besparingen in de onderwijssector middelen alléén uit onderwijs worden aangewend die een algemeen maatschappelijk doel, veeleer dan onderwijs, moeten dienen, is weinig verteerbaar. Dat voor de toekenning van die middelen niet eerst en vooral naar onderwijs wordt gekeken, is een miskennis van de in onderwijs aanwezige expertise. Dat de Vlaamse regering ten slotte alleen bepaalt welke initiatieven in aanmerking kunnen komen, biedt, gezien de eerder oppervlakkig en algemeen beschreven toekenningscriteria, weinig transparantie.

Tijdens de onderhandelingen bleek dat er al minstens 1 initiatief met deze , nochtans nog niet goedgekeurde middelen werd goedgekeurd.

Afdeling 5 voorziet extra werkingsbudget voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs ter ondersteuning van de implementatie van minimumdoelen in het kleuteronderwijs. Ook al betreft het slechts een eenmalige injectie, toch houdt COC eraan de Vlaamse regering erkentelijk te zijn voor extra middelen die nodig zijn wanneer een onderwijsvernieuwing wordt geïmplementeerd. COC vraagt naast het verhogen van deze middelen, ook dat er een duidelijke uitgesplitste bestemming van enerzijds professionaliseringsmiddelen voor het personeel en anderzijds middelen voor de aankoop van didactisch materiaal wordt toegekend, zodat geen van beide categorieën kan worden verwaarloosd.

Afdeling 6 schrapt het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs. COC betreurt deze besparing.

Hoewel de regering tegelijk investeringen voorziet in bepaalde onderdelen van het onderwijslandschap, stelt COC vast dat daartegenover ook besparingen staan in andere onderwijsniveaus en domeinen. COC pleit ervoor om onderwijsniveaus niet tegenover elkaar te

plaatsen, maar om te blijven investeren in een sterk en evenwichtig onderwijsbeleid voor alle niveaus.

COC zal er mee over waken dat scholen door deze maatregelen niet onder bijkomende druk komen te staan om middelen weg te halen uit de primaire processen ten voordele van de secundaire processen. De overheid motiveert deze ingreep vanuit de redenering dat na eerdere besparingen in de primaire processen nu ook in de secundaire processen bijkomende efficiëntiewinsten moeten worden gezocht. COC blijft echter benadrukken dat kwaliteitsvol onderwijs voldoende financiële middelen en ondersteuning vraagt voor alle opdrachten en functies binnen een schoolorganisatie.

Met betrekking tot het *Voorontwerp van programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026* geeft VSOA Onderwijs een protocol van niet akkoord en wenst hierbij volgende bijkomende opmerkingen te maken:

VSOA Onderwijs kan niet akkoord gaan met de manier waarop de onderhandelingen van dit decreet werden gevoerd. Een uitnodiging met een link naar de stukken ontvangen 24 uur voor de start van de onderhandelingen is een inbreuk tegen het syndicaal statuut en maakt een degelijk onderbouwd overleg onmogelijk.

Principieel kant VSOA Onderwijs zich tegen elke vorm van besparingen in het onderwijs.

Zowel de besparingen op de asielmiddelen NT2 als de schrapping van het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe zullen de werklast van personeel doen toenemen oa door grotere klassen. Daarnaast zijn deze besparingen des te pijnlijker doordat de decreetgever ervoor kiest om de mogelijkheid te creëren om middelen van binnen onderwijs aan te wenden buiten onderwijs dmv Art. 13 van het voorliggend decreet. VSOA Onderwijs staat evenwel achter deze taalversterkende initiatieven maar is van mening dat de voorziene middelen dienen aangewend te worden binnen onderwijs.

Tot slot wensen wel nog onze appreciatie uit te drukken voor het extra werkingsbudget voor professionalisering en aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en
Werk,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Hans BONTE
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Wonen,
Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenland,
Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven,
Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Begroting en
Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed
en Dierenwelzijn

Voorontwerp van Decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026

Dit decreet wordt voorgesteld door alle leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Opheffing begrotingsfonds Vrijwilligersbeleid

In hoofdstuk 3 van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018 wordt afdeling 3, die bestaat uit artikel 6, opgeheven.

Opheffing begrotingsfonds CCP-ECP

In het decreet van 8 juli 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2011, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt hoofdstuk 7, dat bestaat uit artikel 18, opgeheven.

Financiën en Begroting

Oprichting van het Vlaams Fonds Handhaving Wegverkeer

Er wordt een Vlaams Fonds Handhaving Wegverkeer opgericht, hierna Fonds te noemen. Het Fonds is een begrotingsfonds als vermeld in artikel 15, §2, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Aan het Fonds worden de ontvangsten toegewezen uit de administratieve toeslagen die worden aangerekend bij snelheidsovertredingen die de Vlaamse Belastingdienst verwerkt.

De middelen van het Fonds kunnen worden gebruikt voor:

- 1° uitgaven voor de administratieve verwerking van verkeersboetes, met uitzondering van loonkosten;
- 2° investeringen in hardware, software, en de verdere ontwikkeling en inzet van ANPR Managed Services bij de verwerking van verkeersboetes;
- 3° investeringen in en het onderhoud van trajectcontroles op gewestwegen.

In het eerste lid, 2°, wordt verstaan onder ANPR Managed Services: systemen die worden ingezet bij de verwerking van data afkomstig van ANPR camera's.

Wijziging datum indiening ontwerpbegrotingsplan in het Vlaams Parlement

In artikel 10, §1, zesde lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, vervangen bij het decreet van 19 december 2025, wordt de zin "De Vlaamse Regering dient uiterlijk op 2 oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar het Vlaams ontwerpbegrotingsplan in bij het Vlaams Parlement." vervangen door de zin "De Vlaamse Regering dient het Vlaams ontwerpbegrotingsplan in bij het Vlaams Parlement uiterlijk acht werkdagen nadat ze de verklaring over de algemeen maatschappelijke situatie en de krachtlijnen van de begroting heeft afgelegd."

Mobiliteit en Openbare Werken

Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds n.a.v. het begrotingsakkoord horende bij het dossier 'Herkeuring door hersteller'

In artikel 42, §3, 2°, van het decreet van 3 juli 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015, vervangen bij het decreet van 22 december 2017 en gewijzigd bij het decreet van 14 juli 2025, wordt het bedrag "17.051.300 euro" vervangen door het bedrag "17.044.600 euro".

Toevoegen rechtsgrond voor verwerking van persoonsgegevens voor het Vlaams Verwerkingscentrum

Aan artikel 62 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden een eenentwintigste tot en met zesentwintigste lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"De overheidspersonen, vermeld in het eerste lid, verwerken de volgende persoonsgegevens van weggebruikers die een overtreding hebben begaan op deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan:

- 1° identiteits- en contactgegevens van de overtreder, met inbegrip van rijksregistergegevens;
- 2° identiteits- en contactgegevens van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die houder is van de kentekenplaat van het voertuig, met inbegrip van rijksregistergegevens respectievelijk de gegevens die zijn opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- 3° de gegevens van het voertuig waarmee de overtreding is begaan;
- 4° de strafrechtelijke gegevens van de overtreder;
- 5° de medische gegevens van de overtreder;
- 6° de technische gegevens die verband houden met de aard van de overtreding.

De Vlaamse Regering kan de gegevens, vermeld in het eenentwintigste lid, nader omschrijven en specificeren.

De overheidspersonen, vermeld in het eerste lid, hebben toegang tot de authentieke gegevensbronnen die noodzakelijk zijn voor de opsporing, vaststelling en handhaving van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan, in het bijzonder tot het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Voertuigen en de Kruispuntbank van Ondernemingen.

De overheidspersonen die toegang hebben tot de gegevens, vermeld in het eenentwintigste lid, nemen het vertrouwelijke karakter van de persoonsgegevens in acht door een wettelijke of statutaire verplichting of door een evenwaardige contractuele bepaling.

De overheidspersonen, vermeld in het eerste lid, treden op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De persoonsgegevens, vermeld in het eenentwintigste lid, worden maximaal tien jaar bewaard na de vaststelling van de overtreding of, in voorkomend geval, tien jaar na de definitieve beëindiging van de gerechtelijke of administratieve procedure.”.

Omgeving

Tabel I en II van bijlage 6 bij het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, vervangen bij het decreet van 19 december 2025, worden vervangen door wat volgt:

“Tabel I. Laagfactor

code	hydrogeologische hoofdeenheid	laagfactor
A0100	Quartaire aquifersystemen	1
A0200	Kempens aquifersysteem	1
A0300	Boom aquitard	1
A0400	Oligoceen aquifersysteem	1
A0500	Barroon aquitardsysteem	1
A0600	Ledo Paniseliaan Brusseliaan aquifersysteem	1
A0700	Paniseliaan aquitardsysteem	1
A0800	Ieperiaan aquifersysteem	1
A0900	Ieperiaan aquitardsysteem	1
A1000	Paleoceen aquifersysteem	1
A1100	Krijt aquifersysteem	1
A1200	Jura - Trias - Perm	1
A1300	Sokkel	1

Tabel II. Gebiedsfactor

code gebied	hydrogeologische hoofdeenheid	zone	huidige gebiedsfactor
A0100_niet-afgesloten	A0100	Quartaire aquifersystemen	1,43625
A0200_niet-afgesloten	A0200	Kempens aquifersysteem	1,43625
A0400_niet-afgesloten	A0400	Niet-afgesloten delen van het Oligoceen aquifersysteem	1,43625
A0400_ afgesloten	A0400	Afgesloten delen van het Oligoceen aquifersysteem buiten het actiegebied	2,1225

A0400_actiegebied	A0400	Actiegebied in het afgesloten deel van het Oligoceen aquifersysteem	4,81375
A0600_niet-afgesloten	A0600	Niet-afgesloten delen van het Ledo-Paniseliaan Brusseliaan aquifersysteem	1,43625
A0600_ afgesloten	A0600	Afgesloten delen van het Ledo-Paniseliaan Brusseliaan aquifersysteem buiten het actiegebied	2,1225
A0600_actiegebied	A0600	Actiegebied in het afgesloten deel van het Ledo-Paniseliaan Brusseliaan aquifersysteem	3,255
A0800_niet-afgesloten	A0800	Niet-afgesloten delen van de Ieperiaan aquifersysteem	1,43625
A0800_ afgesloten	A0800	Afgesloten delen van de Ieperiaan aquifersysteem buiten het actiegebied	2,1225
A0800_actiegebied	A0800	Actiegebied in het Ieperiaan Aquifersysteem	3,255
A1000_niet-afgesloten	A1000	Niet-afgesloten delen van het Paleoceen Aquifersysteem	1,43625
A1000_ afgesloten	A1000	Afgesloten delen van het Paleoceen Aquifersysteem buiten de actiegebieden	2,1225
A1000_actiegebied_1	A1000	Actiegebied 1 in het Paleoceen Aquifersysteem binnen het Sokkelsysteem	7,255
A1000_actiegebied_2	A1000	Actiegebied 2 in het Paleoceen Aquifersysteem	7,255

		binnen het Sokkelsysteem	
A1000_actiegebied_3	A1000	Actiegebied 3 in het Paleoceen Aquifersysteem binnen het Sokkelsysteem	3,255
A1000_actiegebied_4	A1000	Actiegebied 4 in het Paleoceen Aquifersysteem binnen het Sokkelsysteem	2,1225
A1100_niet- afgesloten	A1100+A1300	Niet-afgesloten delen van het Krijt Aquifersysteem en de Sokkel	1,43625
A1100_afgesloten	A1100+A1300	Afgesloten delen van het Krijt Aquifersysteem en de Sokkel buiten de actiegebieden	2,1225
A1300_actiegebied_1	A1100+A1300	Actiegebied 1 in het Krijt Aquifersysteem en de Sokkel binnen het Sokkelsysteem	7,255
A1300_actiegebied_2	A1100+A1300	Actiegebied 2 in het Krijt Aquifersysteem en de Sokkel binnen het Sokkelsysteem	7,255
A1300_actiegebied_3	A1100+A1300	Actiegebied 3 in het Krijt Aquifersysteem en de Sokkel binnen het Sokkelsysteem	3,255
A1300_actiegebied_4	A1100+A1300	Actiegebied 4 in het Krijt Aquifersysteem en de Sokkel binnen het Sokkelsysteem	2,1225

Onderwijs en Vorming

Eenmalige financiële injectie graduaatsopleidingen voor hogescholen

Aan artikel III.24 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt een paragraaf 15 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§15. In het begrotingsjaar 2026 worden de totale werkingsmiddelen van de hogescholen eenmalig vermeerderd met 11.500.000 euro. Dat bedrag wordt verdeeld op basis van het aandeel van elke hogeschool in het totale aantal financieringspunten dat wordt gegenereerd door de graduaatsopleidingen in de academiejaren 2021-2022 tot en met 2023-2024."

Aanpassing NT2-asielmiddelen in het volwassenenonderwijs

In artikel 196sexies, §1, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt het twaalfde lid vervangen door wat volgt:

"Ten laste van het begrotingsjaar 2026 worden 14.540,37 aanvullende leraarsuren, 212,66 aanvullende punten en een bedrag van 266.863,97 euro aan werkingsmiddelen toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs, en worden 40 aanvullende vte, 659,47 aanvullende punten en een bedrag van 489.666,91 euro aan werkingsmiddelen toegekend aan de centra voor basiseducatie."

Subsidies voor taalversterkende initiatieven

De Vlaamse Regering kan, binnen de perken van de begrotingskredieten die daarvoor zijn voorzien, middelen toekennen voor initiatieven die bijdragen aan de versterking van de Nederlandse taalvaardigheid van kinderen en jongeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden, de wijze van toekenning en de modaliteiten voor de inzet van de middelen, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan een beheersovereenkomst voor telkens maximaal vier jaar sluiten met de gekozen organisatie of organisaties. De Vlaamse Regering motiveert bij elke nieuwe beheersovereenkomst haar keuze voor de specifieke organisaties waaraan ze de subsidie toekent.

De middelen, vermeld in het eerste lid, worden minstens ingezet voor ingezet voor één van volgende doelstellingen:

- 1° taalstimulerende activiteiten;
- 2° ondersteuning van ouders en andere actoren in hun rol bij taalverwerving;
- 3° kennisontwikkeling, innovatie en verspreiding van expertise inzake taalstimulering.

Bij de toekenning van middelen, vermeld in het eerste lid, baseert de Vlaamse Regering zich minstens op:

- 1° de mate waarin het initiatief aantoonbaar bijdraagt aan de versterking van de Nederlandse taalvaardigheid van kinderen en jongeren, in samenhang met de geldende onderwijsdoelen;
- 2° de kwaliteit, haalbaarheid en wetenschappelijke onderbouwing van de voorgestelde aanpak;
- 3° de wijze waarop het initiatief duurzaam wordt verankerd en afgestemd met relevante onderwijs- en andere betrokken actoren;
- 4° de organisatie van interne kwaliteitszorg, met inbegrip van duidelijke en meetbare doelstellingen.

Wijziging aan de begeleidende maatregelen bij het decreet betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur

In het decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt hoofdstuk IX, dat bestaat

uit artikel 40 tot en met 43, opgeheven.

Extra werkingsbudget voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs ter ondersteuning van de implementatie van minimumdoelen in het kleuteronderwijs

Aan hoofdstuk VII, afdeling 2, onderafdeling D, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt een rubriek 10°, dat bestaat uit artikel 87octies, toegevoegd die luidt als volgt:

"10° Extra werkingsbudget voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs ter ondersteuning van de minimumdoelen in het kleuteronderwijs".

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 november 2025, wordt aan rubriek 10°, toegevoegd bij artikel 15, een artikel 87octies toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 87octies. In het begrotingsjaar 2026 wordt er, ter ondersteuning van de implementatie van de minimumdoelen in het kleuteronderwijs, een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs met kleuteronderwijs en scholen buitengewoon basisonderwijs met kleuteronderwijs. Het extra werkingsbudget wordt ingezet voor de professionalisering van het personeel en de aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs.

Het extra werkingsbudget, vermeld in het eerste lid, kan tot een met 30 juni 2028 worden gebruikt voor de doelstelling, vermeld in het eerste lid.

Voor de maatregel, vermeld in het eerste lid, is in een budget van 13.552.000 euro voorzien.

Het extra werkingsbudget per school is het resultaat van de vermenigvuldiging van het aantal regelmatige kleuters op de eerste schooldag van februari 2026 in de school met het binnen de begroting voorziene werkingsbudget, vermeld in het derde lid, gedeeld door het totale aantal regelmatige kleuters in de scholen voor gewoon basisonderwijs en scholen voor buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari 2026.

Het bedrag van het extra werkingsbudget, vermeld in het eerste lid, wordt uitbetaald voor 31 december 2026."

Schrappen forfaitaire deel globale puntenenveloppe

In artikel 25, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt paragraaf 11 opgeheven.

In artikel 29, §1, van dezelfde codex, wordt punt 1 vervangen door wat volgt:

"1 als het aantal punten van de 10% voorafname minder bedraagt dan het aantal punten volgens het hierna volgend aantal regelmatige leerlingen dat de scholengemeenschap telt op 1 februari van het voorgaande schooljaar, mag de 10% voorafname worden overschreden tot het hierna volgend aantal punten:

- Van 900 tot en met 3999 leerlingen: 120 punten;
- Van 4000 tot en met 6499 leerlingen: 180 punten;
- Van 6500 tot en met 7999 leerlingen: 240 punten;
- Van 8000 tot en met 9499 leerlingen: 300 punten;
- Van 9500 tot en met 10999 leerlingen: 360 punten;
- 11000 leerlingen of meer: 420 punten;"

Financiering opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde VUB

In de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt een artikel III.25/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. III.25/6. Vanaf het begrotingsjaar 2026 tot en met begrotingsjaar 2030 kan jaarlijks een bijkomende werkingstoelage van maximaal 4.000.000 euro aan de Vrije Universiteit Brussel worden toegekend voor de financiering van de voorbereiding, opstart en ondersteuning van de opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde. De instelling dient daartoe jaarlijks een aanvraagdossier in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, uiterlijk op 1 oktober van het voorafgaande begrotingsjaar. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt het aanvraagdossier uiterlijk op 1 juli 2026 verwacht. Dit aanvraagdossier bevat een overzicht van de geraamde kosten van de voorbereiding, opstart en ondersteuning van de opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde in het betreffende begrotingsjaar. Deze bijkomende werkingstoelage wordt enkel toegekend en uitbetaald na controle en goedkeuring van het aanvraagdossier door de regeringscommissaris.

De Vrije Universiteit Brussel rapporteert over de eigen genomen initiatieven en de effecten en de resultaten ervan. De Vrije Universiteit Brussel dient daarvoor een beknopt rapport in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, uiterlijk op 1 april van het daaropvolgende begrotingsjaar. In dit rapport wordt de evolutie in aantal studenten en personeelsleden voor de opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde opgenomen, alsook een gedetailleerde verantwoording van de kosten voor het personeel, de infrastructuur en andere kosten. Het rapport wordt ter controle voorgelegd aan de regeringscommissaris.

De Vlaamse Regering kan de bijkomende werkingstoelage, vermeld in het eerste lid, geheel of gedeeltelijk terugvorderen in een van de volgende gevallen:

- 1° als de bacheloropleiding, vermeld in het eerste lid, niet uiterlijk in het academiejaar 2027-2028 aangeboden wordt;
- 2° als de Vrije Universiteit Brussel niet uiterlijk voor 1 maart 2029 bij de Commissie Hoger Onderwijs een aanvraag indient waarin de doelmatigheid van de opleiding master in de tandheelkunde overeenkomstig artikel II.153 wordt beoordeeld;
- 3° als de kosten niet voldoende aangetoond kunnen worden in de jaarlijkse rapportering.”.

Financiering opleiding master in de geneeskunde Universiteit Hasselt

In de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt een artikel III.25/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. III.25/7. Vanaf het begrotingsjaar 2026 tot en met begrotingsjaar 2030 kan jaarlijks een bijkomende werkingstoelage van maximaal 2.000.000 euro worden toegekend aan de Universiteit Hasselt voor de financiering van de voorbereiding, opstart en ondersteuning van de opleiding master in de geneeskunde. De instelling dient daartoe jaarlijks een aanvraagdossier in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, uiterlijk op 1 oktober van het voorafgaande begrotingsjaar. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt het aanvraagdossier uiterlijk op 1 juli 2026 verwacht. Dit aanvraagdossier bevat een overzicht van de geraamde kosten van de voorbereiding, opstart en ondersteuning van de opleiding master in de geneeskunde in het betreffende begrotingsjaar. Deze bijkomende werkingstoelage wordt enkel toegekend en uitbetaald na controle en goedkeuring van het aanvraagdossier door de regeringscommissaris.

De Universiteit Hasselt rapporteert over de eigen genomen initiatieven en de effecten en de resultaten ervan. De Universiteit Hasselt dient daarvoor een beknopt rapport

in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, uiterlijk op 1 april van het daaropvolgende begrotingsjaar. In dit rapport wordt de evolutie in aantal studenten en personeelsleden voor de opleiding master in de geneeskunde opgenomen, alsook een gedetailleerde verantwoording van de kosten voor het personeel, de infrastructuur en andere kosten. Het rapport wordt ter controle voorgelegd aan de regeringscommissaris.

Als de Universiteit Hasselt voor de opleiding, vermeld in het eerste lid, niet uiterlijk voor 1 maart 2027 een aanvraag waarin de macrodoelmatigheid conform artikel II.153 wordt beoordeeld, heeft ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs, of als de kosten niet voldoende aangetoond kunnen worden in de jaarlijkse rapportering, kan de Vlaamse Regering de bijkomende werkingstoelage, vermeld in het eerste lid, volledig of gedeeltelijk terugvorderen.”.

Uitbouw van de master handelswetenschappen met focus op artificiële intelligentie op campus Kulak

In de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt een artikel III.25/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. III.25/8. Vanaf het begrotingsjaar 2026 tot en met begrotingsjaar 2030 kan jaarlijks een bijkomende werkingstoelage van maximaal 1.000.000 euro aan de Katholieke Universiteit Leuven worden toegekend voor de gerichte uitbouw op het grondgebied van de stad Kortrijk van de master in de handelswetenschappen, met een uitgesproken focus op artificiële intelligentie, werkveldintegratie via het Nexus concept, toegankelijke leerpaden voor werkstudenten en de creatie van een overdraagbaar leereffect voor de andere onderwijsinstellingen. De instelling dient daartoe jaarlijks een aanvraagdossier in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, uiterlijk op 1 oktober van het voorafgaande begrotingsjaar. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt het aanvraagdossier uiterlijk op 1 juli 2026 verwacht. Dit aanvraagdossier bevat een overzicht van de geraamde kosten van bijkomende personele en infrastructurele inzet voor curriculumontwikkeling, de uitbouw van de Nexus werkveldcomponent en de ondersteuning van hybride trajecten voor werkstudenten en bevat concrete doelstellingen en kritieke prestatie-indicatoren. Deze bijkomende werkingstoelage wordt enkel toegekend en uitbetaald na een inhoudelijke en financiële controle en de goedkeuring van het aanvraagdossier door de regeringscommissaris. De regeringscommissaris beoordeelt het getrouwheidsgehalte van het budget en bevestigt dat het voorgestelde budget uitgaven betreft die niet door andere subsidiestromen zijn gedekt zijn.

De Katholieke Universiteit Leuven rapporteert over de eigen genomen initiatieven en de effecten en de resultaten ervan. De Katholieke Universiteit Leuven dient daarvoor een beknopt rapport in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, uiterlijk op 1 april van het daaropvolgende begrotingsjaar. In dit rapport wordt minstens de evolutie in aantal studenten en personeelsleden voor de opleiding master in de handelswetenschappen opgenomen, alsook een gedetailleerde verantwoording van de kosten voor het personeel, de infrastructuur en andere kosten. Het rapport wordt ter controle voorgelegd aan de regeringscommissaris. De regeringscommissaris gaat na of de vermelde financiële gegevens in het verantwoordingsrapport correct zijn en of er geen reserveopbouw is.

De Vlaamse Regering kan de bijkomende werkingstoelage, vermeld in het eerste lid, volledig of gedeeltelijk terugvorderen of niet of gedeeltelijk toekennen in een van de volgende gevallen:

- 1° als de masteropleiding, vermeld in het eerste lid, niet uiterlijk in het academiejaar 2027-2028 aangeboden wordt;

- 2° als de kosten niet voldoende aangetoond kunnen worden in de jaarlijkse rapportering;
- 3° als uit het rapport, vermeld in het tweede lid, blijkt dat de doelstellingen of kritieke prestatie-indicatoren niet of onvoldoende werden bereikt.”.

Financiering taalondersteuning bij startende studenten hoger onderwijs

In de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt een artikel III.25/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. III.25/9. §1. In deze paragraaf wordt verstaan onder:

- 1° student met andere thuistaal dan het Nederlands: een student die toen hij leerling was in het secundair onderwijs beantwoordde aan de gelijkekansindicator, vermeld in artikel 233, §1, 5° van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
- 2° trajectstarter: een student die zich voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een specifieke opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een initiële professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs, ongeacht de instelling waarin de student is ingeschreven. Een student is een trajectstarter bij:
 - a) een eerste inschrijving in die specifieke opleiding;
 - b) een nieuwe inschrijving in een andere opleiding dan een vorige opleiding.

Ter versterking van het niveau Nederlands van trajectstarters en generatiestudenten met een andere thuistaal dan het Nederlands in Nederlandstalige opleidingen, wordt in de begrotingsjaren 2026 en 2027 een bijkomende werkingstoelage aan de hogescholen en universiteiten van 2.500.000 euro toegekend, en wordt in de begrotingsjaren 2028 en 2029 een bijkomende werkingstoelage aan de hogescholen en universiteiten van 5.000.000 euro toegekend, hierna taalmiddelen te noemen.

De taalmiddelen, vermeld in het tweede lid, worden verdeeld over de hogescholen en universiteiten op basis van de volgende formules:

- 1° voor elke instelling wordt het gewogen aantal trajectstarters en generatiestudenten met een andere thuistaal dan het Nederlands in Nederlandstalige opleidingen in de referentieperiode t-3/2 bepaald door het aantal trajectstarters met een andere thuistaal dan het Nederlands in Nederlandstalige opleidingen van de instelling te vermeerderen met het aantal generatiestudenten met een andere thuistaal dan het Nederlands in Nederlandstalige opleidingen van de instelling, vermenigvuldigd met factor 2;
- 2° de verdeling over de instellingen gebeurt pro rata hun gewogen aantal trajectstarters en generatiestudenten met een andere thuistaal dan het Nederlands in Nederlandstalige opleidingen als vermeld in punt 1°, ten opzichte van de som van de gewogen aantallen trajectstarters en generatiestudenten met een andere thuistaal dan het Nederlands in Nederlandstalige opleidingen van alle instellingen.

§2. De hogescholen en universiteiten die taalmiddelen als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, ontvangen, rapporteren over de door hen genomen initiatieven en de effecten en de resultaten ervan. De instellingen dienen daarvoor een beknopt inhoudelijk rapport in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs, uiterlijk op 1 april van het daaropvolgende begrotingsjaar. De instellingen nemen de verantwoording over de besteding van de taalmiddelen, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, op in hun jaarrekening, vermeld in artikel IV.83.”.

Inwerkingtreding

Dit decreet treedt in werking op de tiende dag na publicatie van dit decreet in het Belgisch

Staatsblad, met uitzondering van:

- 1° artikel 4 tot en met 6 en artikel 9, die in werking treden op 1 juli 2026;
- 2° artikel 13 en artikel 15 tot en met 18, die in werking treden op 1 september 2026.

Artikel 8, 10 en 12 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2026.

Brussel, 24 april 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken,
Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Hans BONTE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,

Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER

De Vlaamse minister,

Voor Melissa DEPRAETERE, Hans BONTE